

Dünyada Herkesin Anlayacağı Ortak Bir Dil Doğuyor

EMOJI

Çağımızın yeni iletişim dili emoji,
tıpkı beyaz bir duvara çizilen eğlenceli grafitiler gibi yazışmalara yeni renkler getiriyor.
Küçük, renkli semboller satırlar dolusu kelimenin ifade etmekte zorlanacağı
sevgi, sempati, öfke, şüphe gibi duyguları tek bir dokunuşla aktarabilen mucizevi birer tercümana dönüşüyor.
Bazıları bunu gençlerin yeni eğlencesi olarak görse de,
acaba emojilerle çok daha büyük bir keşfin, dünyanın her yerinde aynı anlama gelen
ve herkesin doğuştan konuşmaya hazır olduğu evrensel bir dilin ilk adımını atmış olabilir miyiz?

1995 yılında, henüz cep telefonları yeni yeni piyasaya çıkmaya başlamışken, Japonya'da özellikle gençler arasında sadece metin mesajları alıp göndermeye yarayan çağrı cihazları son derece yaygın olarak kullanılıyordu. Bir gün Japon Telekom operatörü NTT Docomo, küçük bir jest yaparak gençler için tasarladığı çağrı cihazlarına normal harflerin yanında bir de kalp simgesi eklemeye karar verdi. Böylece her gün atılan milyonlarca mesajı biraz daha renklendirmeyi umuyordu.

Bugün olsa mesajlara eklenebilecek küçük bir kalp simgesinin yeni bir özellik gibi sunulması size tuhaf gelir. Ama o gün öyle olmadı. Gençler bu simgeye bayıldı, çılgınlar gibi kullanmaya başladılar. Bu küçücük hamlenin getirdiği popülerlikle NTT Docomo'nun o dönemdeki cihaz pazarı payı %40'a kadar yükseldi.

Ama ardından şirket büyük bir hata yaptı: Yeni nesil cihazlarına biraz daha iş odaklı bir hava kazandırmak ve latin alfabesi desteği gibi yeni özelliklere yer açmak bahanesiyle kalp simgesini ortadan kaldırıverdi. Şirketin kullanıcı tabanında önemli bir yer tutan gençler bu hatayı affetmedi. Kendilerini NTT Docomo'ya bağlayan en önemli özelliklerden biri ellerinden alınınca, rakip şirket Tokyo Telemessage tarafına doğru bir akın başladı.

Küçücük bir kalp sayesinde müşterileriyle arasında kurduğu gönül bağını verdiği yanlış bir kararla koparıp atan NTT Docomo'nun, bir an önce bu duruma çözüm bulması gerekiyordu.

Emojiler Farklı Kùltürler Hakkında Neler Söylüyor?

Tıpkı kelimelerin ve işaretlerin anlamının kùltürden kùltüre değışmesi gibi, emoji kullanım alışkanlıkları da ùlkelere ve bölgelere göre değışiyor. Android ve iOS cihazları için emoji klavye uygulaması üreten İngiliz şirketi Swiftkey, bu dağılımın nasıl olduğunu anlamak üzere bir araştırma gerçekleştirmiş. Bunun için de aralarında Türkiye'nin de yer aldığı ve 16 farklı dilin konuşulduğu bölgelerden Ekim 2014 ile Ocak 2015 arasında 1 milyarın fazla emojinin nasıl kullanıldığını bakmış. Sonuçlar şöyle:

Mutluluğu ifade eden gülen yüz emoji si tüm belgelerdeki toplam emojilerin %45'ini oluşturuyor. Bunu %15 ile üzgün yüzler takip ediyor. Ardından kalpler, el işaretleri ve romantik emojiler geliyor.

Arapça konuşulan ùlkelerde çiçek ve bitki emojileri diğer bölgelere göre 4 kat daha fazla kullanılıyor. Ayrıca güneşi ve sıcaklığı çağırıştıran emojiler de en çok bu bölgelerde popüler.

Fransızlar kalp temalı emojileri diğerlerine göre 4 kat daha fazla kullanıyor. Ayrıca tüm bölgeler arasında en pozitif olan Fransızlar. Kullandıkları emojilerde pozitiflik oranı %86.

Rusların kullandığı emojilerin %7'si romantik sınıfına giriyor. Bu diğer bölgelerin 3 katı. Ayrıca şaka yollu emojileri en az kullananlar da Ruslar.

Avustralyalılarda alkol çağırışımı yapan emojilerin kullanım oranı ortalamının 2 katı. Kanadalılar ise yazışmalarında parayla ilgili emojilere ortalamadan 2 kat daha fazla yer veriyor. Ayrıca Kanada'da bıçak, tabanca, yumruk gibi şiddet içeren emojilerin kullanımı da %50 daha popüler.

Emoji kullanım çeşitliliğinde Malezyalılar liderliği kimseye bırakmıyor. En sık kullanılan on emoji, toplam emoji kullanımının %37'sini oluşturuyor. Ayrıca emoji kullanımında ortalamaya kıyasla daha şakacılar.

Şimdilik emojiye en mesafeli duran dil ise Türkçe. Türkçede en çok kullanılan 10 emoji toplam emojinin %57'sine karşılık geliyor.

İspanya'da yaşayanlar eğlence emojilerini %72 daha fazla kullanıyor.

Sanal Kalp Kırıldığında...

Bu durum, şirket çalışanlarından Shigetaka Kurita'nın aklında uzun süredir dönüp duran bir fikrin yeniden canlanmasına neden oldu. Kurita'nın düşüncesi şuydu: Yüz yüze iletişimde mimiklerinizi de ortaya koyarak karşınızdaki kişiye duygu ve düşüncelerinizi uygun şekilde aktarabiliyorsunuz. Telefonda konuşurken ses tonunuzdaki değışimler yine benzer bir etki yaratıyor. Hatta uzun uzun yazabileceğiniz ortamlarda, yine diğer iletişim yöntemlerindeki kadar zengin olmasa da duygularınızı bir şekilde ifade etme şansınız var. Peki, özellikle internetin ve dijital çağın beraberinde getirdiği kısa mesaj ve benzeri iletişim platformlarında, bunun yerine koyacak bir şeyler olamaz mı?

Aslında başınızı bir yana eğip baktığınızda farklı ifadelerle sahip yüzleri çağırıştıran “:)” veya “:O” benzeri ifadeler, 80'lerin başlarından beri duyguları aktarmaya yarayan birer araç olarak yazışma dilinde yer alıyor (bunlara genel olarak emoticon deniyor). Ama Kurita'nın aklında başka bir şey vardı: İnsana özgü duyguların ve tepkilerin görsel olarak ifade edildiği, kısa yazışmalarda kullanıma uygun özel bir karakter seti yaratmak istiyordu. Neticede kalp işe yaradıysa, gülen yüz ve diğerleri de işe yarayabilirdi.

Kurita, başlangıç için farklı duygu ve durumlara karşılık gelen 176 tane simge belirleyerek bunları 12x12 piksellik bir matris üzerinde çizmeye başladı. Böylece emojinin ilk tohumları atılmış oldu.

1999 yılında başlayan bu süreç, devamında belli başlı adımları izleyerek bugüne kadar geldi. 2005 yılında farklı operatörlerin kullandığı emojilerin eşlenmesine yönelik ilk adımlar atıldı. 2010 yılında karakterlerin evrensel standartlarını belirleyen Unicode Konsorsiyumu emojiyi karakter setlerine eklemeye başladı. 2011 yılında çıkan iOS'un 5. sürümü ile Apple'ın mobil cihazlarında emojiler herkesin kullanımına açıldı.

Tüm bu adımların sonucu olarak, bugün sosyal medyadan akıllı telefonlara kadar her yerde emojilerle karşılaşmaya başladık. Gülen yüzler, sevimli kediler, onaylayan parmaklar, alkış tutan eller, dans eden figürler ve daha neler neler...

Peki, ne oldu da bu küçük semboller bu kadar hızlı bir şekilde hayatımıza giriverdi? Bunları bu kadar hızlı kabullenmemizi sağlayan şey neydi?

Beyni Yeniden Programlamanın Yolu: İki Nokta Bir Parantez :)

İnterneti şöyle bir karıştırırsanız, özellikle de doğduğu andan itibaren bilgisayarlarla iç içe olan neslin konuşma yerine mesajlaşma tarafına doğru ciddi bir eğilimi olduğunu görürsünüz. Belli bir yaşa geldiyseniz ve şu ara ilk gençliğini yaşayan çocuklarınızın, torunlarınızın sizi bir türlü aramamasından yakınıyorsanız bilin ki bunun önemli bir sebebini de bu alışkanlıklar oluşturuyor.

Kısa yazışmaları ve kısa mesajları konuşmaların önünde tutan bir nesil, doğal olarak gönderdiği mesajların daha kişisel olmasını ve anlam kazanmasını sağlayacak pratik yöntemlere büyük ilgi duyuyor. Birkaç küçük simge yardımıyla, satırlar dolusu yazıyla ifade etmekte zorlanacağınız duygu ve düşünceleri anında karşı tarafa iletebilmenizi sağlayan emojiler, yeni nesil tarafından kendilerine altın tabak içinde sunulmuş değerli bir fırsat gibi algılanıyor.

İşin ilginç tarafı, yapılan araştırmalar yıllar boyunca yazışma dilinde karşımıza çıkan ve yüzü andıran bu ifadelerin beynimizde de bir takım değişikliklere neden olduğuna işaret ediyor. 2014'ün Şubat ayında Avustralya'daki Flinders Üniversitesi'nden Dr. Owen Churches ve ekibinin *Social Neuroscience* dergisinde yayınlanan araştırması, yazışmalarda sıkça yer alan “:)” ve “:(” gibi ifadelerin doğrudan beynin yüz ifadelerini algılamaya ve tepki vermeye yönelik bölgelerini harekete geçirdiğini ortaya koyuyordu (bit.ly/emoticonstudy). Bunun kültürel yoldan edinilmiş nörolojik tepki gibi havalı bir ismi de var.

Emojiler, gerçekten de mesaj dilinde vurgulamak istediğiniz anlamı güçlendiren bir görev üstleniyor. Satırlar dolusu kelimelerin ifade etmekte zorlanacağı sevgi, sempati, öfke, şüphe gibi duyguları bir anda karşınıza aktarmanıza yardımcı oluyor. Mesaja eklenen bir gülücük, bir anda samimiyeti ve iyi niyeti pekiştiren bir sembole dönüşebiliyor. Yaptığınız açıklamanın yanına eklenen bir dudak bükme sembolü, mevcut durumdan pek de memnun olmadığınızı bir anda anlatımın duygusal bir parçası haline getiriveriyor.

İletişimi Zenginleştirici mi Yoksa Kısıtlayıcı mı?

Emoji çağımızın yeni iletişim dili. Tıpkı beyaz bir duvara çizilen renkli grafitiler gibi yazışmalara yeni renkler getiriyor. İnternet üzerinde bu konuda yapılmış bir yorumda denk geldiğim üzere “birileri elinize 300 civarı küçük resim tutuşturuyor ve bir anda kelime hazneniz ikiye katlanıyor.”

Yapılan araştırmalar, emoji kullanımının kısa zamanda ne kadar yaygınlaştığını doğrular nitelikte. 2010 yılında popüler fotoğraf paylaşım servisi Instagram'a yapılan girişlerde ve yorumlarda emoji kullanımı %10 civarındayken, bugün bu oran %50'nin üzerine çıkmış durumda. LoL (*Laughing Out Loud* - kahkahalarla gülmek), OMG (*Oh My God* - aman tanrım) gibi bir zamanların popüler internet kısaltmaları ise emoji kullanımının artmasıyla birlikte belirgin bir gerileme eğiliminde.

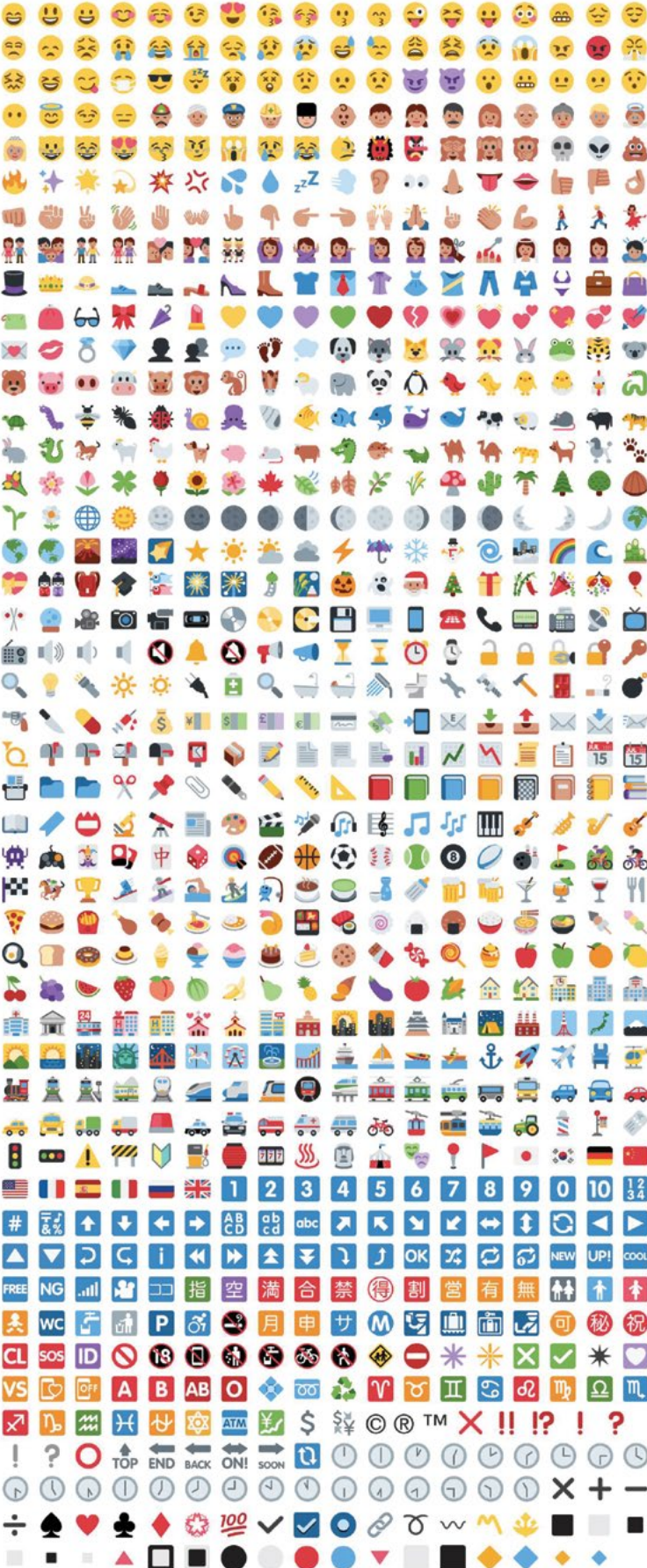
Ama acaba bunlar gerçekten de ifade zenginliği ve iletişim anlamında pozitif bir gelişimin belirtisi mi? Yoksa tersi bir durum mu söz konusu?

Bu konuya eleştirel yaklaşanlar, dil engelini ortadan kaldırmak üzere tasarlanan bu küçük paketlerin ana dilde ifade zenginliğine yönelik becerileri kısıtlayabileceğine dikkat çekiyor. Yukarıda alıntılıdığım cümlemin karşıtını savunan bir başka görüş şöyle diyor: “Emoji, iletişimde olanaklarınızı sınırlayan bir Lego setine benziyor. Dilin hayatımıza kattığı sınırsız ifade olanağına ihtiyaç duymasaydık, bugün zaten hiyeroglif kullanmaya devam ediyor olurduk.”

Bir diğer konu da, emojiye yer alan bazı simgelerin tıpkı beden dilinde olduğu gibi farklı kültürler tarafından farklı şekilde algılanması riski. Örneğin elinizi yumruk yaparak başparmağınızı havaya kaldırdığınız ünlü “beğenme” işaretiyle birçok Orta Doğu ülkesinde sağlam bir dayak yiyebilirsiniz. İngiltere’de ve İrlanda’da garsona sipariş verirken, bir şeyden iki tane istediğinizi belli etmek üzere işaret ve orta parmağınızı kaldırarak “V” sembolünü avuç içiniz kendinize dönük halde yapacak olursanız da yine vay halinize...

İşte bu nedenle, uluslararası karakter setlerinde standardizasyonu sağlayan ve 2010 yılından beri emojileri de karakter setinin bir parçası haline getiren Unicode Konsorsiyumu, bu işi bir düzene koymak üzere kolları sıvadı. Yapmaya çalıştıkları şey sadece farklı kültürlerde hakaret çağrıştıran emojilerin doğru anlamlandırılmasından veya uygun karşılıklara dönüştürülmesinden ibaret değil. Yüzlerce emoji arasında kullanıcıların anlamının ne olduğunu bilmediği, dolayısıyla herkesin kendi kafasına göre anlam çıkardığı pek çok örnek bulunuyor. Mesela daire şeklinde dönen bir yıldız parlak bir fikrinizin olduğunu mu, yoksa başınızın döndüğünü mü anlatıyor? İki elini size doğru uzatmış bir figür yakınlığın mı, yoksa itelemenin mi belirtisi? İşte günlük ihtiyaçlar ve kültürel gelişim eşliğinde sürekli evrilen bir sembol dizininde, tüm bunları birer birer netleştirmeye çalışıyorlar.

İşyerinde Emoji Kullanmalı mı?

Yazılı iletişim zaten zaman zaman resmi ve yanlış anlamalara meyilli olabiliyorken, iş odaklı yazışmalarda bu durum iyice göze batmaya başlıyor. Bu da o hassas soruyu akla getiriyor: İş odaklı yazışmalara emoticon veya emoji ekleyecek olursak acaba büyük bir hata yapmış olur muyuz?

Yeni neslin çalışma hayatında daha çok temsil edilmeye başlaması, bu konuda eskiye kıyasla bir gevşemeyi de beraberinde getirdi. Buna bağlı olarak da bir zamanlar “fazlasıyla genç ve tecrübesiz” çalışanların işareti olarak

kabul edilen emojiler ve emoticonlar, iş dünyasında yavaş yavaş kabul görmeye başladı. Örneğin ABD’de çalışanların %76’sı iş yazışmalarında emoji kullandıklarını belirtmiş. En çok kullanılan ifade de gülen yüz. Neden? Çünkü iş odaklı yazışmalarda en büyük sıkıntı, mesajın belli bir tonu olmadığında okuyan kişilerin bu mesajı olumsuz olarak algılamaya daha çok eğilimli olması. Belli ki ilk işleri bu algıyla mücadele etmek olmuş.

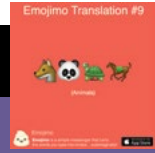
İskandinav’da e-postalar üzerinde yapılan bir diğer araştırma da, iş odaklı yazışmalarda yer alan ifadelerin, duyguları aktarmaktan öte, yazılan şeyin hangi yönde anlaşılması gerektiğine dair bir kılavuz olarak kullanıldığını ortaya koyuyor. Araştırmaya göre genelde bunların üç amacı oluyor: Pozitif duyguları güçlendirmek, yapılan bir şakanın şaka olduğunun özellikle altını çizmek ve azarlamak olarak algılanabilecek tespit ve eleştirilerde tonu yumuşatmak.

Tabii her şeye rağmen en azından iletişim kurduğunuz kişiyi yeterince ölçüp tartmadan emoji kullanımı konusunda fazla rahat davranmamakta fayda var. Örneğin aranızda ne kadar samimiyet olursa olsun, belli bir seviyenin üzerindeki üst yöneticilerle olan iletişiminizde bunları asla kullanmamanız tavsiye ediliyor. Nasıl ki genel müdürünüzle bir restoranda yemek yerken ölçüyü elden bırakmaz ve asla samimi iş arkadaşlarınızlaymiş gibi davranmazsınız, yazışmalarınızda da bu kurala dikkat edin diyorlar. Müşterilerle olan yazışmalarda da belli bir iletişim seviyesine gelmeden, diğer bir deyimle ilk gülen yüzü müşteri size göndermeden ifade kullanmanızı önermiyorlar.

Bu konuda yapılabilecek en büyük hata ise, iş ortamında her daim en nefret edilen şeylerden biri olan alaycılığa kaçmak. Tek bir e-postayla ilişkilerin geri döndürülemez bir şekilde bozulabildiği profesyonel ortamda, kullanılan emojilerin farklı kişiler tarafından farklı yorumlanabileceğini de hesaba katarsak, biraz daha tedbirli olmak gerekiyor.

Emojinin Dilinden Anlamıyorsanız Çevirmenleriniz Hazır

Emoji dilinde bir gülücüğün, üzgün bir yüzün, dans eden bir figürün aşağı yukarı ne anlama geldiğini herkes bilir. Ama emoji kültüründe her biri farklı anlamlara karşılık gelen yüzlerce küçük ve eğlenceli simge var. Bunlardan hangi ifadeye karşılık hangisini kullanabileceğiniz konusunda biraz yardım almak istiyorsanız Emojimo ve Emojiyo gibi uygulamalardan faydalanabilirsiniz. Örneğin Emojimo, yazdığınız herhangi bir metni anında emoji diline çevirebiliyor. Eğer bu kadar doğrudan bir çözüm arayışında değilseniz, kelimeleri yazdıkça emoji karşılıklarını size öneren ve tercih ettiğiniz takdirde mesaja yerleştiren Emojiyo da gayet güzel işinizi görecektir. Uygulamalara dair detaylı bilgiyi emojimo.com ve emojiyo.com adreslerinde bulabilirsiniz.

Pizza Sipariş Etmenin ve Suç İşlemenin Yeni Şekli

Emojinin yazışma dilinde pek çok anlam ve duyguyu harekete geçirdiğinden dem vurduk. Bunun yanı sıra, biraz da gerçek hayatta aklınıza gelmeyecek başka şeyleri de harekete geçirebilen yönlerinden bahsedelim. Mesela emoji yüzünden hapse girebileceğiniz aklınıza gelir miydi? Peki emoji kullanarak nesli tükenme tehlikesi altında olan hayvanların korunması için bağış yapabileceğiniz? Hatta pizza sipariş edebileceğiniz?

2015 yılının Ocak ayında, ABD'de Osiris Aristy adlı bir kullanıcı Facebook'u açarak kendi çapında tehditkâr bazı mesajlar yazmaya başladı. Yazdığı mesajların birkaç tanesinin yanında polis ve ona doğru yönelmiş silah emojileri vardı. Üç gün sonra polis geleerek Aristy'yi tutukladı. Sebepler arasında, silah ve uyuşturucu bulundurma yanısıra polisi açıkça tehdit etmek de vardı ve kanıt olarak Facebook mesajlarında kullandığı emojiler gösterilmişti.

Benzer başka örnekler de var. Örneğin eski karısını sosyal medyadan tehdit ettiği suçlamasıyla mahkemeye çıkarılan Anthony Elonis'in savunması son derece ilginçti: "Mesajlarımda ciddi değildim, zaten sonuna da :P işareti koyuyordum." İnternetin uyuşturucu ve silah ticareti gibi alışverişler için kullanılan en popüler karanlık yapılanmalarından olan Silk Road'un kurucusu Ross Ulbricht'in ömür boyu hapis cezası aldığı davada yargıç, jüriye "delil niteliğindeki yazışmaları noktalama işaretlerini ve emojileri de dikkate alarak değerlendirin" çağrısı yapıyordu.

Elbette ki mesajlardaki bu ifadeler yasal süreci tek başına sonuca götürmüyor. Ancak ipucu ve kanıt toplama sürecinde sosyal medyanın giderek önem kazanması, emojileri de bu işin önemli bir parçası haline getiriyor. Yazışmalarda kullandığınız semboller, mahkemede delil olarak önünüze koyulabiliyor.

Diğer yandan emojilerin gerçek hayata son derece ilginç ve farklı başka yansımaları da var. Örneğin World Wide Fund for Nature (bilinen adıyla WWF), nesli tükenen hayvanların korunmasına yardımcı olmak üzere ilginç bir kampanya başlattı.

Kampanyaya kaydınızı yaptırdıktan sonra, Android ve Apple platformlarında yer alan ve her biri nesli tükenmek üzere olan farklı bir hayvanı simgeleyen on yedi emojiden herhangi birini mesajlarınızda her kullandığınızda, organizasyona 0,1 avro yardım yapma sözü vermiş oluyorsunuz. Ay sonunda WWF size bir mesaj göndererek ne kadarlık söz verdiğinizi hatırlatıyor ve bağış için link veriyor. Mutlaka bağış yapmak zorunda değilsiniz, ama kullanılan yöntem hayli ilgi çekici.

İlgi çekici diğer bir uygulama da Dominos Pizza'nın ABD'de uyguladığı yöntem. Dominos Pizza'ya kendi hesabınızla giriyorsunuz, favori pizzanızın hangisi olduğunu seçiyorsunuz ve Twitter hesabınızla adresinizi ilişkilendiriyorsunuz. Sonrasında Twitter'a girip @Dominos hesabına pizza emojisi yolladığınızda, mesajınız sipariş olarak değerlendiriliyor ve favori pizzanız doğrudan adresinize gönderiliyor.

Emoticonun Yeni Yüzü: Kaomoji

Yazışma dilinde görsel ifade biçimiyle karşılık bulan emoji, daha önce “:)” veya “:/” gibi basit karakterlerle ifade edilen işaretlerin daha yaratıcı şekilde yorumlanmasının yolunu açan Kaomoji’nin de yeniden popüler olmasını sağladı. Kaomoji sayesinde özel karakterleri bir arada kullanarak, yazışmaların arasına daha karmaşık ifade-ler eklemek mümkün. Bazıları gerçekten de sanat eseri niteliğinde.

Tıpkı emojiye olduğu gibi kaomojinin de binlerce farklı çeşidi var. Yazışmalarınızda kullanmak isterseniz, kaliteli örneklerin bir arada toplandığı textfac.es adresini ziyaret edebilirsiniz. Siteye girdikten sonra beğendiğiniz ifadeyi kopyalamak için üzerine tıklamanız ve mesaj metninde dilediğiniz yere yapıştırmanız yeterli. Bilgisayarınızda uygun fontlar yüklü olduğu sürece hepsi de gayet güzel görüntülenecektir.

:)

Peki ya istismara uğrayan ama bunu bir türlü dile getiremeyen çocuklar? Şiddet gören ve istismara uğrayan ve yaşadıkları travmayı paylaşmaktan çekinen çocukları cesaretlendirmek üzere BRIS adlı İsveçli çocuk hakları organizasyonu “Abused Emoji” adlı bir uygulama geliştirmiş. Böylece yaşadıklarını anlatamayan çocukların, zaten hayatlarının bir parçası haline gelen simgeler yardımıyla dertlerini daha kolay ifade edebileceği düşünülüyor. Simgeler arasında doğrudan şiddeti ifade eden “bandajlı göz”, ruhsal açıdan zorlayıcı durumları anlatmayı kolaylaştıran “alkol kullanan ebeveynler arasında kalmış çocuk” gibi örnekler bulunuyor.

İngiltere’deki Intelligent Environments adlı şirket ise çevrimiçi bankacılık uygulamalarına giriş için emoji’leri kullanmanın dört haneli PIN numarası kullanmaktan çok daha güvenli olacağı iddiasında. On farklı rakam arasından 4 haneli kombinasyon oluşturmak yerine kırk dört farklı emoji arasından dörtlü kombinasyon oluşturmak şifrenin tahmin edilmesini 480 kat daha zor hale getiriyormuş. Üstelik hatırlaması da kolay: Akılda kalsın diye 1234 veya doğum tarihiniz gibi tahmin edilmesi kolay, riskli şifreler kullanmak yerine yolculuk, deniz, güneş ve gülen yüz şeklinde dört simgeyi bir araya getirmek çok daha mantıklı görünüyor.

Ortak Bir Küresel Dilin İlk Adımlarına mı Şahit Oluyoruz?

Hoşunuza gitsin veya gitmesin, emoji artık çağdaş kültürün ayrılmaz bir parçası. Her yerde karşımıza çıkıyor, beynimiz bile artık bunları gördüğünde ne hissetmesi gerektiğini biliyor. Bundan neredeyse 30 yıl önce, okuldayken yazdığım bir kompozisyonda kurduğum cümlede hayal kırıklığını daha güçlü ifade etmek üzere yılan gövdesi gibi kıvrılmış bir ünlem işareti kullanma ihtiyacı hissettiğimi hatırlıyorum. Emoji yazım diline hep eksikliğini duyduğumuz, ama bir türlü dile getiremediğimiz yepyeni noktalamalar ekliyor.

Üstelik tüm dünya bunlara bayılıyor. 2009 yılında Fred Benenson, Kickstarter üzerinden başlattığı ve 35 bin dolar toplamayı başardığı projesiyle ABD’li yazar Herman Melville’nin ünlü kitabı Moby Dick’i tamamen emoji diline çevirerek “Emoji Dick” adıyla yeniden bastırdı. 2013 yılında Amerikan Kongre Kütüphanesi’ne kabul edilen kitap, resmi bir kütüphanede yer alan emoji dilinde yazılmış ilk kitap oldu. NBA oyuncusu Mike Scott’un kolu emoji dövmeleleriyle dolu. Şarkıcı Beyonce, dükkânında emoji sembollerle işlenmiş kıyafetler satıyor. Katy Perry’nin Roar isimli parçasına emoji eşliğinde çektiği alternatif klip YouTube’da 81 milyondan fazla kişi tarafından izlendi.

Yazışmalarınızda İfade Kullanmak İçin 5 Sebep

1 Sizi sosyal medyada daha popüler yapıyor. İngiltere'deki Cambridge Üniversitesi ve Barselona'daki Yahoo Labs tarafından 31 milyon Twitter mesajı ve yarım milyona yakın Facebook durum güncellemesi üzerinde yapılan analize göre, mesajlarda gülen yüz ve benzer pozitif çağrışım yapan ifadeler kullanmak sosyal medyada popülerliğinizi artırıyor.

2 Beyniniz yazışma içindeki simgelere insan yüz ifadesine verdiği benzer tepki veriyor. Yapılan araştırmalara göre yazışmalar içinde yer alan ve duygu ifade eden simgeler, beynin gerçek yüz ifadelerine tepki veren bölgelerini hayata geçiriyor. Ancak bunun olması için ifadeyi soldan sağa yazmanız gerekiyor. Yani :) ifadesiyle sonuç alırken, (: ifadesiyle aynı sonucu alamıyorsunuz.

3 İş odaklı profesyonel iletişimde de işe yarıyor. Missouri Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırmaya göre yazı içinde kullanılan ifadelerin iş yerindeki görev odaklı ve soğuk görünümlü profesyonel iletişim tarzının daha sıcak, daha samimi hale bürünmesine yardımcı olma potansiyeli var.

4 Eleştiriyi yumuşatıyor. Belli bir konuda birine bir eleştiri yönlendirmek istiyor, ancak bu kişiyi gereksiz yere kırmaktan da çekiniyorsanız emoji ve emoticon kullanarak darbeyi hafifletebiliyorsunuz. Tabii kullandığınız ifade pozitif olduğu sürece. Yoksa durum tamamen değişebiliyor.

5 Gerçek dünyadaki mutluluğunuza yansıyor. 2008 yılında yayımlanan bir araştırma, yazışmalarda yer alan ifadelerin iletişimden keyif alma, kişisel etkileşim, zenginleştirilmiş bilgilendirme hissi ve fayda algısı üzerinde olumlu etkileri olduğunu ortaya koyuyor.

Emoji, her ne kadar tuhaf görünürse görünsün, bugüne dek başka hiçbir dilin yapamadığı bir şekilde, evrensel bir iletişim aracına dönüşüyor.

Tüm bunlar bana 2012 yılında bir etkinlik için Türkiye'ye gelen ünlü fizikçi Michio Kaku ile yaptığım sohbeti hatırlattı.

Kaku sohbetimiz sırasında Kardashev'in uygarlık sınıflandırmasından bahsetmiş, büyük ihtimalle önümüzdeki 100 yıl içinde bizim de Tip 1 uygarlığa dönüşeceğimizi söylemişti. Bu dönüşümün getireceği toplumsal bütünleşme eşliğinde "herkesin yerel kültürünün yanı sıra bir de gezegen kültürü, kendi diliyle birlikte bir de baskın dili olacak" demişti Kaku.

Belki de ortak gezegen kültürünü oluşturacak bu baskın dil, öngörülenin aksine İngilizcenin veya başka bir dilin yaygınlaşmasından ibaret değildir. Belki de bu alanda ilk doğru adımı emoji ile attık. Yıllarca devam eden bir öğrenme süreci yerine neredeyse içgüdüsel olarak kavranabilecek kadar kolay, her kültürde aynı etkiyi oluşturabilecek kadar evrensel bir ortak dilin ilk tohumu olabilir emoji.

İlginç bir şekilde, on binlerce yıl öncesinin mağara resimlerinden, binlerce yıl öncesinin hiyerogliflerinden evrilerek geldiğimiz bir noktada tekrar o günlere doğru bir dönüş yaşıyoruz. Herkesin bundan memnun olduğunu söylemek mümkün değil. Kimisi bunun binlerce yıldır adım adım zenginleşen yazı diline ve ifade zenginliğine balta vuracağını düşünüyor. Yine de ne olursa olsun, yeni bir dilin doğuşunu izlemek ender yaşanabilecek bir deneyim.

Üstelik elimizde hâlâ emoji'nin yaratıcısı Shigetaka Kurita'nın bile net olarak cevaplayamadığı bir soru var: Hoşlandığınız bir kız (veya erkek) size mesaj içinde kalp işareti gönderiyorsa, bu gerçekten onun da sizden hoşlandığı anlamına mı geliyor?

Kaynaklar

- <http://mashable.com/2014/06/23/emoji-psychology/>
- <http://www.idigitalltimes.com/emoji-use-statistics-what-emoticons-are-popular-your-country-434694>
- <http://www.bobology.com/public/6-Things-to-Know-about-Emoji-and-Emoticons.cfm>
- <https://blog.bufferapp.com/7-reasons-use-emoticons-writing-social-media-according-science>
- <http://www.theguardian.com/news/2002/sep/19/netnotes>
- <http://www.theverge.com/2013/3/4/3966140/how-emoji-conquered-the-world>
- <http://swiftkey.com/en/blog/americans-love-skulls-brazilians-love-cats-swiftkey-emoji-meanings-report/>
- <http://emojitracker.com/>
- <http://www.theatlantic.com/business/archive/2015/05/why-emoji-are-suddenly-acceptable-at-work/393191/>
- <http://www.cheatsheet.com/technology/which-emoji-are-the-most-popular-around-the-world.html>
- <http://www.businessinsider.com/emoji-worldwide-popularity-and-use-by-country-2015-4>
- <http://www.independent.co.uk/life-style/gadgets-and-tech/news/omg-internet-slang-acronyms-being-replaced-by-cartoonstyle-emoji-pictograms-say-instagram-10224416.html>
- <http://www.newyorker.com/culture/culture-desk/i-heart-emoji>
- <http://www.wired.com/2015/06/abused-emoji/>
- <http://thenextweb.com/opinion/2015/05/22/emoji/>
- <http://www.wired.com/2015/05/using-emoji-wrong/>
- <http://www.theverge.com/2015/5/13/8596849/use-emoji-to-order-dominos-pizza>
- <http://thenextweb.com/shareables/2015/05/12/you-can-now-tweet-emoji-to-save-endangered-animals/>
- <http://thenextweb.com/insider/2015/03/06/teach-me-how-to-shruggle/>
- <http://www.wired.com/2015/02/emoji-in-court-cases/>
- <http://thenextweb.com/apps/2014/11/26/emojimo-keyboard-ios-translates-text-emoji-type/>
- <http://www.businessinsider.com/intelligent-environments-has-launched-emoji-passwords-for-online-banking-2015-6>